

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Економічний факультет
Кафедра міжнародної економіки

СИЛАБУС
освітньої компоненти

«МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Обов'язкова

Освітньо-професійна програма	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Факультет	Економічний
Мова навчання	Українська
Розробники:	Білик Р.С., доцент кафедри міжнародної економіки, д.е.н.
Профайл викладача (-ів)	https://interec.info/persons/bilyk-ruslana-sergiyivna/
Контактний тел.	+38 (0372) 509 467
E-mail:	r.bilyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle:	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4240
Консультації	
Очні консультації:	згідно з графіком.
Онлайн-консультації:	за попередньою домовленістю.

1. Анотація. Дисципліна «Міжнародний менеджмент» є завершальною обов'язковою дисципліною зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини для освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається в 9 семестрі в обсязі 5 кредитів. Курс розроблено таким чином, щоб студент засвоїв спеціальні професійні знання з міжнародного менеджменту, сучасних технологій управління міжнародними корпораціями, методів розв'язання ними ключових проблем розвитку в умовах глобалізації економіки; формування вмінь застосовувати методи та інструментарій міжнародного менеджменту на українських підприємствах (в організаціях).

2. Мета навчальної дисципліни «Міжнародний менеджмент» - формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління діяльністю міжнародних корпорацій, здійснення в цих господарських формуваннях основних функцій менеджменту – планування, організації, управління персоналом, комунікацій, мотивації, керівництва, контролю.

3. Пререквізити. Відповідно до ОПП «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчальна дисципліна пов'язана з наступними курсами: «Глобальна економіка», «Стратегічний менеджмент», «Комунікативний практикум зі спеціальності», «Дипломатичний протокол та етикет», «Управління комунікаціями, конфліктами та бізнес етикою».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини» та галузі знань 29 Міжнародні відносини вивчення дисципліни «Міжнародний менеджмент» сприяє формуванню наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

СК 1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК 4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

СК 8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.

ПРН 5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН 9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.

ПРН 11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усь ого	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного бізнесу та міжнародного менеджменту					
Тема 1. Характеристика міжнародного бізнесу: суть, цілі та основні завдання	20	1	3	-	-	16
Тема 2. Досвід організації менеджменту в різних країнах	20	1	3	-	-	16
Тема 3. Середовище міжнародного менеджменту	20	1	3	-	-	16
Тема 4. Функції міжнародного менеджменту	20	2	3	-	-	15
Разом за ЗМ1	75	5	12	-	-	63
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Ключові проблеми міжнародного менеджменту					
Тема 5. Технологічна політика міжнародних корпорацій	20	2	3	-	-	15
Тема 6. Торговельні операції міжнародних корпорацій	20	2	3	-	-	15
Тема 7. Інвестиційні операції міжнародних корпорацій	20	2	4	-	-	14

Тема 8. Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій	20	2	4	-	-	14
Тема 9. Становлення глобального менеджменту	20	2	4	-	-	14
Разом за ЗМ 2	75	10	10	-	-	72
Усього годин	180	15	30	-	-	135

5.2. Зміст завдань для самостійної та практичної роботи

№ з/п	Назва теми
1	Характеристика міжнародного бізнесу: суть, цілі та основні завдання
2	Досвід організації менеджменту в різних країнах
3	Середовище міжнародного менеджменту
4	Функції міжнародного менеджменту
5	Технологічна політика міжнародних корпорацій
6	Торговельні операції міжнародних корпорацій
7	Інвестиційні операції міжнародних корпорацій
8	Етика і соціальна відповідальність міжнародних корпорацій
9	Становлення глобального менеджменту

6. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)

МН2 – практичні методи (практичні або ситуаційні завдання)

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

7. Контроль та оцінювання результатів навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни

Методи оцінювання:

МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями;

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень;

МО5 – презентації результатів виконання завдань;

МО7 – підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінка “А” передбачає: глибоку, всебічну відповідь на всі екзаменаційні завдання; чітке логічне і аргументоване викладення набутих знань з безпомилковим використанням наукової термінології, а також наведення конкретних прикладів; повне володіння студентом програмним матеріалом; освідомленість із новітніми науковими даними з даної навчальної дисципліни; уміння застосовувати теоретичні знання на практиці при вільному володінні технічними засобами; уміння пов'язувати суміжні дисципліни з фаховою (спеціальною) дисципліною; сумлінну роботу студента протягом семестру.

Оцінка “В” відрізняється від оцінки “А” тільки тим, що студентом було допущено несуттєві неточності і не проявлено належної самостійності у викладенні думок. Знання програмного матеріалу добрі, зміст екзаменаційних питань розкрито, відповідь послідовна, чітка, грамотна і не потребувала особливого втручання викладача. Студент продемонстрував уміння використовувати теоретичні знання на практиці при вільному володінні технічними засобами.

Відповідь оцінюється на оцінку “С” за умови, що студент виявив достатні знання

теоретичного матеріалу відповідно до програми курсу та вміння співвідносити теоретичні знання із практичною ситуацією, проте у відповідях було допущено певну кількість значних помилок і недоліків.

Оцінка “D” ставиться тоді, коли студент не повністю розкрив зміст екзаменаційних питань, програмний матеріал викладається ним непослідовно із суттєвими неточностями та помилками у формулюванні наукової термінології. Студент поверхнево знайомий з рекомендованою літературою, теоретичні знання застосовуються ним на практиці із значними труднощами, допущено помилки при вирішенні задач. Знання суміжних дисциплін та новітніх наукових даних з навчальної дисципліни є слабкими.

Відповідь оцінюється на “E” у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу.

Оцінка “Fx” ставиться тоді, коли студент не розкрив зміст екзаменаційних питань, при відповідях допустив грубі помилки, практично не вживав наукової термінології та не володіє більшою частиною програмного матеріалу. Студент не знає рекомендованої літератури, не може пов'язати зміст теоретичних положень з вирішенням практичних завдань. Студент не має достатніх теоретичних знань та практичних навиків, які б дозволили повноцінно виконувати обов'язки фахівця з вищою освітою.

Система ліквідації академічної заборгованості з дисципліни має такий зміст:

- студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 25 до 49 балів, після належної підготовки мають право повторно скласти іспит;

- студенти, які набрали за результатами поточного і підсумкового контролю від 0 до 24 балів, зобов'язані пройти повторний курс вивчення дисципліни перед повторним складанням іспиту.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування, самостійна робота та модуль-контроль											Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	T9	МК2		
5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	40	100

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна)

1. Бутко М.П. Міжнародний менеджмент : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 412 с.

2. Юхименко П., Гацька Л, Півторак М. Міжнародний менеджмент : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 488 с.
3. Лісовський П., Лісовська Ю. Теорія міжнародних відносин : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2022. 176 с.
4. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності : навчальний посібник для магістрів. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 505 с.
5. Міжнародні економічні відносини та менеджмент в умовах посилення глобалізаційних процесів: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 528 с.
6. Кириченко О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: підручник. Київ : Знання, 2008. 518 с.
7. Гіл, Чарлз В.Л. Міжнародний бізнес: конкуренція на глобальному ринку : пер. з англ. Київ : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. 856 с.
8. Панченко С.Г. Міжнародний менеджмент : навч. посібник. Київ : КДЕУ, 2009. 468 с.
9. Транснаціональні корпорації : навч. посібник / В. Рокоча, О. Плотніков, В. Новицький та ін. Київ : Таксон, 2001. 304 с.
10. Управління зовнішньоекономічною діяльністю : навч. посібник / За ред. д-ра екон. наук, проф. А.І. Кредісова. 2-е вид., допов. Київ : ВІРА-Р, 2002. 550 с.
11. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Екон. ф-т, Каф. менеджменту та поведінк. економіки. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 213 с.
12. Білик Р.С., Білик Р.Р. Міжнародний менеджмент: навч.посіб. Чернівці: Чернівецький нац.ун-т.,2010. 320с.

7.2. Допоміжна

1. Менеджмент міжнародної діяльності підприємств навчальний посібник. .Р уньська, К.О. Кузнецова. КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ КПІ ім. Ігоря Сікорського,2019 . – 154 с.
2. Міжнародний менеджмент навчальний посібник / Г.Я. Глуха, С.Б. Холод, В.Є. Момот, О.А . Євтушенко. – Дніпро Університет імені Альфреда Нобеля,2018. – 72 с.
3. Міжнародні економічні відносини підручник. / за заг. ред. проф. А. Крисоватого, проф. Р. Зварича. ЗУНУ Економічна думка,2021. 600 с.
4. Четверта промислова революція, зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків. Монографія / А. І. Крисоватий, О. М. Сохацька, І. В. Скавронська та ін. ; за наук. ред. А. І. Крисоватого та О. М. Сохацької. – Тернопіль. Осадца Ю. В., 2018. - 480с.
  5. International Management: Managing Across Borders and Cultures by Helen Deresky, Hardcover: 586 pages, 3 Publisher: Prentice Hall, 2018.
  6. Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Гацька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
  7. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. Львів : Растр-7, 2019. 200 с.
  8. Петренко Л. А. Інноваційний розвиток підприємства: генезис теорії та сучасна практика управління: монографія. Київ : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
  9. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. Львів : Растр-7, 2019. 200 с.
10. Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Галицька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
11. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Вид. 2-е, випр. і допов. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2019. 285 с.
12. Інноваційний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с.
13. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. Львів : Растр-7, 2019. 200 с.
14. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Екон. ф-т, Каф. менеджменту та поведінк. економіки. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 213 с.
15. Дякин Б. Г. Международный бизнес: учебник / Б. Г. Дякин. - М. : Rosbi : ТЕИС- 2009. - 528 с.
16. Інноваційний менеджмент: підручник. Тернопіль: ТНЕУ : Економічна думка, 2019. 517 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Європейського Союзу . URL: [http:// www.europa.eu.int](http://www.europa.eu.int)
2. Офіційний сайт ЮНКТАД . URL: [http:// www.unctad.org](http://www.unctad.org)
3. Офіційний сайт СОТ . URL: [http:// www.wto.org](http://www.wto.org)
4. Офіційний сайт Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку . URL: [http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/ publications](http://wdc.org.ua/uk/sustainabledevelopment/publications).
5. Офіційна сторінка статистичної бази ООН. URL: <http://www.trademap.org>
6. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень . URL: [http:// www.niss.gov.ua](http://www.niss.gov.ua)